

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΟΥΛΑΣ

Πού πρωτοβγήκε η χαρτοπαίξια. Πώς ήταν τα πρώτα τραπουλόχαρτα. Η χαρτοπαίξια μέσα στα Βασιλικά Παλάτια. Βασιλεύς που κλέβει στα χαρτιά. Η περιφημη κοντέσσα και τα θαυματουργά θαχυλάκια της. Τα κατεργώματα του Καζανόβα. Οι Δομινικανοί και η χαρτοπαίξια. Το Μόντε Κάρλο.

Τις ημέρες αυτές που η χαρτοπαίξια είνε γενική, και ο Φάντης δαγιάζει σε όστια φτωχών και πλουσιών, η ιστορία της τράπουλας γίνεται επίκαιρη.

Είνε βεβαιωμένος ότι τα τραπουλόχαρτα εισηχθήσαν στην Ευρώπη από τους Ατσιγγάνους που πρωτοήρθαν στην Ισπανία από την Ασία. Κατά τον 16ον αιώνα τόσο μεγάλη ήταν η μανία της χαρτοπαίξιας, ώστε οι κάθε λαϊκό έστιάτοριο μπορούσε ίσως να μην ευχθ κανείς ψωμί ή κρασί, αλλά μία τράπουλα, καινούργια ή παλιά θά την ευρίσκε άσφαλτος.

Η πρώτη τράπουλα είχε 68 χαρτιά, μεταξύ των οποίων ήταν ο Τ ρ ε λ λ ο ς και ο Π ό ρ ρ ο ς, γιατί τα πρώτα τραπουλόχαρτα ήταν απομίμηση των πιονιών του σκακιού. Ός το 1423 που άνεκαλύφθη η ξυλογραφία, τα τραπουλόχαρτα ήσαν έργα ζωγραφικής και αποτελούσαν αντικείμενο πολυτελείας για βασιλείς και άρχοντες. Ένας δούξ Βαπόντι έπληρωσε 1500 χρυσά σκεδά για μία τράπουλα ζωγραφισμένη από διάσημο ζωγράφο. Άρα διως διαδόθηκε η ξυλογραφία τα τραπουλόχαρτα έγιναν προσιτά σε όλους, και οι κατασκευασταί τους μεταχειρίσθηκαν συμβολικά πρόσωπα στις διάφορες φυλές: Οι 4 βασιλείς (ρηγάδες) ήταν ο Δαυίδ, ο Μ. Άλέξανδρος, ο Καίσαρ, και ο Καρολομάγνος. Η 4 ντάμες ήταν η Ζαν Ντ' Άρκ (ή Αύρηλιανή παρθένος), η βασίλισσα Μαρία Άντζοι, η έρωμένη του Βασιλέως της Γαλλίας Καρόλου του Τον, Άννη Σορέλ, και η Ισαβέλλα της Βαυαρίας. Τα άλλα 4 είδη της τράπουλας αντιπροσώπευαν τέσσερες κοινωνικές τάξεις: Το σ π α θ ι τους πολεμιστάς, το κ α ρ ό τους κληρικούς το μ π α σ τ ο υ ν τους άκολουθούς και η κ ο θ π α τους χωρικούς.

Άπό το 1600 και πέρα η μανία της χαρτοπαίξιας έφθασε στο κατακόρυφο μεταξύ των ευγενών της Γαλλίας.

Το κακό παράδειγμα έδιναν οι βασιλείς οι οποίοι έπαιζαν με τους αλλικούς των και έπέτρεπαν τη χαρτοπαίξια στις βραδυνές συγκεντρώσεις των άνατόρων, όπου έπαιζονταν μυριάδες ποσά.

Ο Έρξικός δ' Ά' έπαιζε κ' έκέρδιζε διαρκώς. Έπειδή δε ήταν όχι μόνο τυχερός, αλλά και πονηρός, κρατούσε λογαριασμό πόσα έκέρδιζε και κάποτε είνε ότι τα μισά από τα έξοδα της άνατορικής συντηρήσεως βγαίνουν από τα κέρδη του άνατορικού χαρτοπαίξιου!... Άλεξαντίος ο Φίλιππος ο Όραιος ο άγαπημένος των ώρωσιτώνων κυριών του βασιλείου του ήταν άτυχος στα χαρτιά. Κάθε βράδυ τον... έξέτιναζαν οι ευγενείς και η κυρίες στο ίδιο του το Παλάτι.

Τέλος, τόσο άκορυνφώδη η χαρτοπαίξια μανία, ώστε οι άριστοκράτες έπαιζαν μέσα στ' άμάξια τους, ή κατά τη διάκριση του πολέμου μέσα στις σκηνές! Ο κόμης ντε Τρεμουίλ έσοκοτώδη από πλανομένη σφαίρα μέσα στη σκηνή του, τη στιγμή που έπαιζε. Ο Αντίπαλός του, στο χαρτιά κόμης ντε Μαρασκέ, χωρίς καθόλου να ταραχθί, έμάζωνε τα χρήματα και έφυγε!

Η έρωμένη του Βασιλέως της Γαλλίας Λουδοβίκου 14ου μαρκηρία Μονεσπιν έπαιζε με λύσσα. Κάθε μέρα έχαναν επάνω από 100.000 χρυσά σκεδά, τα όποια φυσικά έπληρωνε ο Βασιλέας, δηλαδή... ο Γαλλικός λαός. Την παραμονή των Χριστουγέννων, είχε χάσει στα χαρτιά, επί παρουσιού του Βασιλέως, 700.000 σκεδά. Τότε πιά την έπιασε το πείσιμα έπαιξε με μία μόνο χαρτιά 150.000 πιστόλες (που ίσοδυναμούν με 17.500.000 Γαλλικά φράγκα) και τις έκέρδιζε πρς μεγάλη χαρά του Βασιλέως.

Οι ευγενείς κατέβαιναν στα καταγώγια, μέσα στα όποια έπαιζαν οι άστοι. Εκεί μέσα πολλές φορές έχαναν όχι μόνο τα λεφτά τους, αλλά και την αξιοπρέπεια τους. Καμμιά φορά συνέβαινε ώστε ένας ευπατρίδης—που έχανε ότι είχε,—να τραβήξτ το σπαθί του και να πάρη διά της βίας όχι μόνο τα χρήματα που έχασε, αλλά και... όλους τον πάγκο! Φυσικά οι φόνοι ήταν συχνόι στα χαρτοπαίξια.

Στην παλιά εποχή, το να κλέβη κανείς στα χαρτιά δεν αποτελούσε αίτιμα, όπως σήμερα, και κανείς που έπαιζε έπρεπε προ πάντος να προσέχη... τα χερία του αντίπαλου του! Ο Βασιλέας της Γαλλίας Έρξικός δ' Ά' έκλεβε στο χαρτοπαίξιο με πολλή τέχνη και πονηρία, τον αντίπαλό του βαδύπλοστο

τραπέζιτη Ζαμνέτ και πολλές φορές καυχότανε για το κατόρθωμά του αυτό!

Τόν... έ μ ά δ η ο α πάλι σήμερα το γέρο Ζαμνέτ! έλεγε γελώντας. Μία φορά, οι αλλικοί, για να περάσουν τον τραπέζιτη, τον είπαν ότι την περασμένη μέρα ο Βασιλέας καυχήθηκε ότι τον ξεγέλασε στα χαρτιά και τον πήρε 200 πιστόλες. Ο Ζαμνέτ, άτίμαχος άπήντησε:

— Ο Βασιλέας μου άποδίδει τα ίσα, με μόνη τη διαφορά ότι είνε διλογικής, ενώ εγώ είμαι άλόγεταιος!

Πράγματι, ο Ζαμνέτ είχε πλουτίσει με την εθνοια του Βασιλέως και έκέρδιζε δανείζοντας τοκογλυφικός στη Γαλλία διπλάσια άπ' όσα του έκλεβε ο Βασιλέας στα χαρτιά.

Άλλά και η ευγενείς δέσποινες έκλεβαν με τέχνη και γυναικεία πονηρία. Τα χεράκια της κοντέσσας Μπερνέθ είχαν μία δεξιάτητα που θά την έζηλενε κι ό καλλίτερος ταχυδακτυλουργός. Παίζοντας κάποτε με τον καρδινάλιο ντε Ρουάν, τραβέλα έρωτευμένο μαζί της, άπήντησε να τριπλασιασθί ή μισά του. Τότε όμως ο καρδινάλιος, χάνοντας πιά την έσομότην, είνε:

— Κυρία μου η καρδιά σας άξίζει βεβαία θησαυρό, μη ζητάτε όμως προκαταβολικός τον τόκο, γιατί ίσως χάσετε και το κεφάλαιο!

Και από τότε ο καρδινάλιος έπαυσε πιά να φλερτάζω με την κοντέσσα αυτή που έξεμεταλλεύετο το άσθημά του για να τον ξεπαράδειξή κλέβοντας τον στα χαρτιά.

Έπί Λουδοβίκου 14ου η Άστυνομία, καταδιώκοντας την κλοπή στα χαρτοπαίξια άνεκάλυψε 90 διαφόρους τρόπους άπάτης!... Καθένας άπ' αυτούς είχε μία δόλοληρη σχολή όπαδών! Στους χαρτοκλέπτες έβριαν τότε μεγάλες ποινές, αλλά χωρίς να τους σωφρονίσουν. Άπεναντίας αυτοί έφραδαν νέας μεθόδους κλεψιάς, άγνοοτες έως τότε. Ο διάσημος μάστα τυχοδιώκτης μαρκησιός Καζανόβας ίδρυσε και... Σχολή, όπου έδιδασκε πώς να κλέβουν! Η έπιτηδεύση του Καζανόβα στο κλεψίμο έφθασε σε άπίστευτο σημείο. Παίζοντας είνε ότι χαρτί ήθελε στον αντίπαλό του, και κάθε στιγμή άλλαζε μέθοδο κλεψιάς. Ο Καζανόβας είχε γίνει ό φόρος και ό τρόμος των χαρτοπαίξιων!...

Κατά τα χρόνια εκείνα, στην Έσικη Προσβεία του Παρισιού έπληρζε συστηματικό χαρτοπαίξιο, καθώς και μέσα στο μέγαρο της πριόλης του... Λευθυνίου της Άστυνομίας. Ένας Ισπανός ευγενής, ο δόν Μιρέβα ως τρεις νύχτες κέρδιζε ποσόν που αντίστοιχούσε με τρία εκατομμύρια σημερινά Γαλλικά φράγκα, την άλλη μέρα όμως βγήκε σήμη ότι έκλεβε. Πεντε από τους χαμνιούς τον έκάλεσαν σε μοισομαχία, ο Μιρέβα έσοκώσε τους τρεις και πληρώθηκε από τον τέταρτο. Τοτό όμως ούτε την ύπόληψή του έζημιώσε, ούτε τον άπεμάκρυνε από την Άυλή. Και ή πόρτες του Παλατιού έξακολουθούσαν να είνε άνοιχτές γι' αυτόν. Ο Γ-δός ήταν και τρομερός κατακτητής γυναικείων καρδιών.

Στα δημόσια χαρτοπαίξια έπληρξαν τραπέζια στα όποια έπαιζαν δυό ηρωισμένες χαρτοκλέφτες, τρινηγορία από πλήθος θεατών, οι όποιοι έβραζαν στοιχήματα πώς από τους δυό θά κλέψη έπιτηδεύοτερα και θά κερδίση τον άλλον!... Άρα, δηλαδή όπως γίνεται σήμερα στις κορρές.

Να τώρα και ένα ανέκδοτο:

Ο Στρατάρχης ντε Γκραμόν παίζοντας μ' έναν ευπατρίδη, άντλή-φθη δι τον έκλεβε. Δεν είπε τίποτα άλλ' όταν έτελείωσε το παιχνίδι έπληρωσε, και πήγε να κίνη το παράπονό τον στον... Βασιλέα. Ο Βασιλέας γελώντας του είνε:

— Κάμπε έμωνην, Στρατάρχη. Θά διατάξω να κόψουν κίβδηλα νομίσματα για να πληρώνεται οι χαρτοκλέπται...

Όταν πρωτοφάνηκαν τα χαρτιά στην Εύρώπη, ήταν γνωστό ένα μόνχα παιχνίδι δομαζόμετο τ α ρ ό που έμοιαζε κάπως με το σημερινό μ π ε ζ ι κ α.

Άργότερα οι Δομινικανοί καλόγεροι έπε-νόσαν δεύτερο παιχνίδι το λεγόμενο «πεντακ-οσιας», που ήταν, τηλεοπποίηση του «τα-ρό». Η μανία του «πεντακ-οσιας» έφθασε σε σημείο ώστε οι καλόγεροι περι-οδεύοντες για έλεημοσύνες, το έμάθαιναν στους πιστούς. Κατόπιν οι Δομινικανοί έφραδαν το π-κ-ε-ο-κ-α και το έ-κ-α-ρ-ε-ν-ε. Οι ίδιοι έπε-

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΛΕΩΝ

ΟΙ ΜΠΟΥΝΑΜΑΔΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Βουλγαρική παράδοση

Μιά παλιά Βουλγαρική παράδοση της Βορείου Βουλγαρίας λέγει τα εξής για τους χαρακτήρες και τας ιδιότητες των διαφόρων λαών της Βαλκανικής. 'Η παράδοση αυτή δεν νολεκενί τους 'Ελληνες' την αναγραφόμεν δμως ως δείγμα του λαϊκού Βουλγαρικού πνεύματος.

«Μιά φορά και έναν καιρό, μιά από τις πρώτες πρωτοχρονιές του κόσμου, ο Θεός θυμήθηκε ότι δεν έχοις τίποτε στους διαφόρους λαούς που είχε πλασει. Και βρήκε ότι το καλύτερο ήταν να τους καλέση εκείνην την ημέραν και να τους δώση κάτι για δώρο πρωτοχρονιάτικο.

‘Εκάλεσε λοιπόν όλους τους λαούς του να πάνε να παρουσιασθούν μπροστα του.

Πρώτοι-πρώτοι έβησαν οι Τούρκοι και ο Θεός τους έδωσε την δύναμι.

‘Ολίγο κατόπιν φθάσαν οι Βούλγαροι.

Τι θέλετε; τους ρώτησε ο Θεός.

Μάθαμε ότι μοιράζεστε σε όλα τα έθνη μπουναμάδες και ήρθαμε κι' έμεις.

Και τι προτιμάτε να σας δώσω;

Θέλουμε να πάρουμε από τα χέρια σου τη δύναμι.

Αποσπάμι πολλο άλλα την έδωσα στους Τούρκους.

Και τότε τι θα μάς χαρίσες;

Εάν σας δώσω την εργασία.

Πήγαν κατόπιν οι Έβραιοι.

Και αυτοί ζήτησαν την δύναμι, αλλά όταν μάθαν πως είχε δοθεί, αρκестήσαν να πάρουν την παουρηγία.

Κοντά ήρθαν και οι 'Αδύγιοι.

Τι θέλετε έσείς;

Την δύναμι.

Την έδωσα στους Τούρκους. 'Αλλά για σας έχω την αβλιότητα. Και οι 'Αθίγανι να δεχθήσαν την αβλιότητα, που την έχουμε ακόμα και πάντοτε μαζί τους.

Σιγά-σιγά και περήσαν,σάν να μη καταδεχόντουσαν πήγαν και οι Σέρβοι.

Νοι που ντόλε (καλώς ήρθατε) τους ειπε ο Θεός. Τώρα που ήρθατε τι να σά, δώσω;

‘Ηρθαμε, γιατί μάς κάλεσε. 'Εμείς δεν έχουμε ανάγκη από τίποτε.

Κυλά! Πάρετε λοιπόν την κουταμάρα.

Τελευταίοι πήγαν σονιτά-σμερτά και πονηρά και λοξοβλέποντας οι 'Ελληνες.

Τι ζητάτε σεις; Ρώτησε ο Θεός.

Θέλουμε την δύναμι.

Αυτε έδωθες στους Τούρκους. Θίλεις άλλο τίποτε;

Οι 'Ελληνες σιωπήσανε άμχανοντες.

Αι, λοιπόν, τους ειπεν ο Θεός. Θά σας δώσω την ραδιουργία.

Και οι λαοί έφύγαν ποός πολλο-ποός λίγο ευχαριστημένοι από τα δώρα τους.

ήσαν 12 τρέπουν άπάντες για το πρώτο παιγνίδι και 17 για το δεύτερο.

Το μεγαλύτερο σημερινό χαρτοπαίγνιο του κόσμου γίνεται στο Μόντε Κάρλο, που βρίσκεται στη μικρή ανεξάρτητη ήμεμονία του Μονακό, στα νότια της Γαλλίας, κοντά στις 'Αλπες. 'Η ήμεμονία αυτή έχει ως 25 χιλιάδες κατοίκους και σπατά από... 4 άξιματικους και 82 χωροφύλακες. Και όμως από τους πόρους που πληρώνουν οι κάτοικοι της και από την μικρή έξαγωγή των προϊόντων της—λάδι, πορτοκάλια, λεμόνια, άρωμα, λίκω, καλλυντικά βάα κλπ—μισθοδοτεί τον ήμεμόν, το προσωπικό του, τα μέλη της Κυβερνήσεως και τους λοιπούς στρατιωτικούς και πολιτικούς υπαλλήλους. Τα καταφέρνει δε ώρατα χωρίς οικονομικές δυσχερείες, γιατί έχει σπουδαία έσοδα από το νοίκι της Διοχής του Μόντε Κάρλο, όπου έρχονται κάθε χρόνο να παίζουν οι περιφημότεροι χαρτοπαίκτης του κόσμου, οι βασιβύλουτοι και όπου μαζεύνονται ή ώραότες άλλα και έλαφρότερες κυρίες της Εύρώπης. Γύρω από τη ρουλέτα και τ' άλλα παιγνίδια της Διοχής αυτές γάγονται τεράστια ποσά και κάθε μέρα γίνονται τραγωδίες με φόνους και αυτοκτονίες! 'Η 'Εταιρία που νοίκιασε την Διοχή κατά το 1920 έκέρδιος τον πρώτο χρόνο 67.000,000 φράγκα! 'Ο Διευθυντής της Διοχής έχει μηνιαίο μισθό 30,000 Γαλλικά φράγκα, ήτοι 90,000 δραχμές, έκτος της κατοικίας και των έξόδων παραστάσεως. Αυτή εινε θέση μιά φορά!...

'Η ιστορία της τράπουλας στην 'Ελλάδα άρχίζοντας από την Τουρκοκρατία ως στα ήμερα, έχει περιεργες σελίδες. Θά διηγηθούμε μερικά επεισόδια οι έλλο φύλλο.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

'Η συνέπειες της δέξας

Τι εινε τελοσπάντων ή ρεκαλάμ!

Τα τελευταία γερμανικά φύλλα άναγγέλουν ότι στις προθήκες ενός από τα μεγαλύτερα μπόρ του Βερολίνου έχουν τοποθετηθή τελευταίως τεράστιες «άφριδες» που ελδοποιούνε το κοινόν ότι εντός του καπαστήματος δίδονται μύρες «Λίντμπεργκ».

Την πρωτότυπη αυτή διαφήμιση έμυήθησαν και άλλα κα:αστήματα. Καί σ' όποιο γερμανικό μπόρ μπει κανείς σήμερα, θ' άκούση το γκροσόνι να φωνάζη κάθε τόσο:

— Μία μύρα «Λίντμπεργκ»!...

Τι σημαίνει όμως ο νέος αυτός όρος; 'Απλούστατα: 'Ο διάσημος άεροπόρος Λίντμπεργκ, ο όποιος πρό όλίγων καιροσ, καθώς θά ένθυμούνται όλοι, κατόρθωσε να διαβή τον 'Ατλαντικό με το άεροπλάνο του, κατά τη διαρκεία του έννασιρου ταξιδιού του σον είχε βγάλει το κολλόρο του για νάχρη μεγάλωτορο. εύχεται στις κινήσεις του, κι' έτσι, όταν προσγειωθεί στη Γαλλία δεν φορούσε παρα το πουκαμπίο του.

‘Από το περιστατικό αυτό, οι γερμανοί μπουραφίρηδες ένεπενύσθησαν τον νέον τους όρο.

«Μύρα Λίντμπεργκ» που σημαίνει άπλώς: μύρα... χωρίς κολάρο (χωρίς δηλαδή τον λευκό άφρο που γυμίζει πολλές φορές το 1/8 του ποτηριού)!

Συναντήσεις επί Σολομώντος.

‘Επί τη εύκαιρία των μεγάλων κονσέρτων που έγιναν τελευταίως στο Παρίσι, μιά γαλλική έφημερίς γράφει τα εξής:

«Δεν πρέπει να θαυμάζουμε και πολύ το πλήθος των εκτελεστών και την παικιλία των δρώγων που έλφον μερος στα κονσέρτα αυτά, δοθέντος ότι προ χίλιετηρίδων ήδη έδιδοντο κονσέρτα κατά πολύ μεγαλοπρεπέστερα.

Και έντως: ο Ιστορικός Ζοζέφ, συγγαφέρας της: «'Αρχαίς 'Ιουδοίαις; 'Ιστορίας» άναφέρει ότι εις τα ένκαμια του περιφώλου Ναού που έκτισε ο Σολομών στην 'Ιερουσαλήμ, έδόθησαν μεγαλοκρίπεις γιοριές ή όποιες περιελάμβανον μεταξύ άλλων, και μουσικό ποσόρομο. 'Η δρχήτεια που το έτετέλεσε άπετέλειτο από 40.000 άπες 40.000 άλλα χρυσά όργανα, 100.000 άργυρο: τοισμύτες και 300.000 τραγουδιστάς. 'Ητοι, έν όλα από 380.000 εκτελεστές!

‘Ο τόκος άνά τους αιώνες

‘Ο νομικός τόκος του χρηματίου έχει ύποταξε πολλές μεταβολές με την παρέλκασα των αίωνων. Την έποχή του Σόλωνα. π.χ. ήσαν πολλο μεγάλοι: 18 0/0, ένω επί του 'Αριστοτέλους έγινε μονον 12 0/0.

Σε κάποια δημογορία του, ο Δημοσθένης άναφέρει έναν «φιλικό τόκο» πρής 10 0/0! 'Από την έποχή εκείνη ο τόκος άμχίζει ιά λιγοτεύει. 'Επί του αυτοκράτορος Κλαυδίου έγινε 6 0/0, και επί του 'Ιουστινιανού 4 0/0.

Κατά το μεσαιώνα ύψώθηκε και πάλιν: έγινε 12 0/0. Στόν 17ο όμοσ και 18ο αιώνα ξαναγίγνευσε, και έγινε διαδοχικώς 6, 5, 4, 3 και 2 άκόμη τοίς έκαστο! 'Από τις άρχες όμοσ του 19ου αιώνος άρχισε να ξαναμεγαλώνη—και τίς οίλε... οί θα φθάσωμε!...

Μερικά πρωτότυπα ρεκόρ

'Η έποχή μας δικαίως άπεαλήθη: έποχή των ρεκόρ. Και πράγμα δεν περνάει ήμερα κατά την όποιαν να μη σημειώνεται κι' από ένα νεο ρεκόρ. 'Εκτός όμοσ των άθλητικών ρεκόρ, υπάρχουν και μερικά άλλα ρεκόρ, που κατεριφθησαν τελευταίως και που άξίζουσι να άναφέρωμεν, για λόγους περιεργείας, άν όχι γι' άλλο τίποτε.

'Ιδου μερικά άπ' αυτά:

Ρεκόρ... έξοστή, στη Γαλλία: 10 Αυγούστου 1923 (ή έξοστη στην Τουλούζη, έβησαν στους 440).

Ρεκόρ... μακροβιότητος: Κατεριφθή από τον Τούρκο 'Αγά, που πέθανε στα 1923 σε ήλικία 163 ετών.

Ρεκόρ... βιβλιοφιλίας: Κατεριφθή, στα 1925, από το πολυτελές βιβλίο «Μνημεία ένδυμσιών», που πουλήθηκε άντι... 432.000 φράγκων!

Ρεκόρ... σιδηροδρομικών δυστυχισμάτων στη Γαλλία κατεριφθή το έτος 1919, κατά το όποιον έσμενιώθησαν, σ' όλη τη Γαλλία, 107 σιδηροδρομικά δυστυχίματα (271 φονεμμένοι, 1064 τραυματίαι).

Ρεκόρ... μεγέθους αγώνό κόντας! Κατεριφθή τον Μάρτιο του 1927 στη Γαλλία (διαστάσεις 12X18 έκαστοσμέτρον βάρους 170 γραμμαρίων).

Ρεκόρ... χραφαιών: Το κατέριψεν ο πρόεδρος Κουλίτζ ο όποιος, τον 'Ιανουάριο του 1927, άπένειμε 1220 χραφάις σε διάστημα 27 λεπτών!